Anul al 58-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { În România 8 lei / În străinătate 6 lei

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 226 Vineri 22 August 1941
12 Pagini

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ŢARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. şi UNIV. LITERAR câte 220 lei UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

„ASOCIAŢIUNEA" SIBIIU

PERSPECTIVELE ECONOMICE ALE MOLDOVEI REINTREGITE

Am scos în relief cu alte prilejuri avantajele indiscutabile pe care le oferă pentru economia românească, transportul pe calea apei şi cum — mai ales pentru necesităţile exportului — acesta este de fapt mijlocul cel mai uzitat de transport al produselor noastre. Pentru distanţele mari de parcurs până la pieţele de destinaţie şi ţinând seama de natura produselor noastre exportabile (cereale, cherestea, petrol, vite), care necesită tonaj mare, transportul pe apă este cel mai indicat, pentrucă revine mai ieften şi mai lesnicios.

Păcatul e numai, că pentru vehicularea în interiorul ţării, în legătură cu interesele aprovizionărilor locale şi ale executării transacţiunilor comerciale, nu ne-am îngrijit până acum să folosim toate posibilităţile comunicaţiei pe apă, pe care prezenţa Dunării, Nistrului, Prutului, Oltului, Siretului, Argeşului, ni le pun la dispoziţie.

Nici măcar cabotajul pe Dunăre n'a putut lua desvoltarea, la care eram îndreptăţiţi să ajungem, datorită perfectei navigabilităţi pe tot teritoriul românesc a celui mai important fluviu din Europa. Şi aceasta din cauza unităţilor prea reduse (vase, şlepuri, tancuri), de care dispune flota noastră fluvială de comerţ, din cauza insuficienţei de amenajamente portuare în regiunile de producţie şi de încărcare, cum şi din cauza neîndrumării organizate şi stăruitoare a produselor noastre spre căile dunărene de transport.

Prutul şi Nistrul, deasemenea navigabile pe distanţe destul de importante, n'au putut fi folosite decât în măsură şi mai redusă, piedecile aci, datorându-se mai ales vecinătăţii cârcotaşe şi vitrege a Rusiei, piedeci care, de data aceasta, sperăm că vor rămânea lichidate odată pentru totdeauna.

De aci înainte ne stau în mână toate posibilităţile de a deschide şi de a folosi în măsura cuvenită navigabilitatea acestor ape, ceeace va constitui un nepreţuit ajutor întins producătorior din regiunile respective în comercializarea produselor lor şi ca atare, un factor hotărîtor în ridicarea economică a acestor regiuni.

Şi nu e vorba numai de valorificarea produselor agricole, pomicole, viticole şi zootehnice, în care excelează aceste regiuni, ci şi de impulsul pe care îl vor căpăta industriile existente, ca şi creiarea unor industrii noui ce găsesc în preajma acestor ape condiţiuni fireşti de desvoltare (în deosebi materia primă): morărit, vărării, cariere de piatră şi calcar, fabrici de uleiuri comestibile, fabrici de potasă, exploatări de lignit, fabrici de conserve de peşte (în sud).

Dar în afară de desvoltarea transporturilor de interes local şi de perspectivele de înflorire deschise ţinuturilor străbătute dela Nord la Sud de aceste ape, Prutul şi Nistrul punându-ne la îndemână cea mai practică şi cea mai lesnicioasă legătură comercială cu porturile dunărene şi maritime, coordonarea comunicaţiei lor cu săteanul dunărean al Deltei şi cu cel maritim e de natură să asigure exportul direct al produselor din tot Nordul, mijlocul şi Sudul provinciilor aparţinând vechei Moldove reîntregite.

Iar lichidarea monstrului rusesc deschide perspective economice şi mai strălucite acestei părţi de ţară, căci, odată cu instaurarea nouei ordine de drept în răsăritul Europei, capătă sorţi siguri de realizare marele proiect al legăturii ce urmează a se face între Baltica şi Marea Neagră, prin construirea Canalului — studiat şi sub regimul polonez — menit să împreune apele Nistrului, Lanului şi Vistulei, până la Baltica.

Se va deschide astfel un drum nou — cel mai scurt şi cel mai ieftin cu putinţă — între ţara noastră şi ţările din Nordul, Centrul şi Occidentul Europei, care va fi de cel mai mare folos pentru schimbul produselor reciproce şi deci pentru prosperitatea economică obştească.

Sunt teme, care se pun prin înlănţuirea necesară a lucrurilor. E bine să reflectăm din vreme asupra lor, ca să fim pregătiţi.

OPERA NOASTRĂ CONSTRUCTIVĂ IN TRANSILVANIA

Răspuns ziarului budapestan „Nemzeti-Ujsag"

de R. SEIŞANU

Ziarul maghiar din Budapesta „Nemzeti Ujsag" s'a ocupat într'un articol de rezultatele ce le-au avut în Transilvania cei peste 20 de ani de stăpânire românească, în domeniul cultural, economic şi social.

După autorul acelui articol, Românii au căutat să schimbe „caracterul unguresc" (?!) al Transilvaniei, prin construcţii de biserici „bizantine" în oraşe şi sate, care a luat un caracter „demonstrativ", voind să dovedească existenţa unei „lumi ortodoxe" de la frontiera de vest a acestei ţări până la Carpaţi, în legătură cu cealaltă de peste Carpaţi.

Fireşte, că niciodată Transilvania n'a avut un „caracter unguresc", când populaţia sa băstinaşă majoritară, a fost şi este românească; iar elementul etnic maghiar, infiltrat în ultimele secole în condiţiile cunoscute n'a reprezentat decât o minoritate. Şi cum Românii din Transilvania sunt în majoritatea lor ortodocşi, este dela sine înţeles ca şi bisericile din această ţară românească să fie în majoritatea lor, ortodoxe.

Cum se explică însă campania de construcţii bisericeşti ortodoxe, în cei peste 20 de ani dela unirea Transilvaniei cu România? Se ştie că în trecut, sub stăpânirea maghiară, biserica ortodoxă creştină, a fost considerată „eretică" şi deci persecutată. Românii n'au avut voe să construiască biserici „de zid", nici în oraşe, nici în sate, ci numai biserici de lemn sărăcăcioase, la marginea oraşelor şi în locurile cele mai nepotrivite din satele lor.

In lucrarea cu caracter confidenţial a lui Huszar Antal „A magyarorszagi Romanok" tipărită la Budapesta, în 1907, într'un număr mic de exemplare şi destinată să fie consultată numai de miniştrii maghiari, găsim un capitol rezervat celor două biserici române — ortodoxă şi unită — ca şi aşezămintelor culturale româneşti cu caracter religios din Transilvania, în care se propuneau anumite măsuri drastice pentru înlăturarea „pericolului românesc". Cităm câteva din acele popuneri, care au şi fost acceptate şi aplicate de guvernele maghiare dela 1907 până la 1918: desfiinţarea autonomiei bisericei ortodoxe române; abrogarea statutului organic al acelei biserici; suprimarea onorariilor cuvenite preoţilor români, care s'au dovedit ostili maghiarizării; încorporarea bisericei unite în organizarea bisericii catolice, iar în caz de opoziţie a conducătorilor ei, suprimarea suvenţiilor ce i s'au acordat până atunci şi urmărirea tuturor preoţilor, ortodocşi şi uniţi, care activează împotriva... intereselor maghiare, adică au rămas credincioşi bisericei lor şi isi îndeplinesc cu demnitate misiunea lor de îndrumători sufleteşti ai poporului român.

Iată metodele folosite de maghiari împotriva Românilor din Transilvania, în domeniul cultural religios, în trecutul apropiat şi care dezvălue politica lor în acest domeniu.

Supusă unui regim odios, bazat pe persecuţii, abuzuri de putere, ilegalităţi şi pe o totală intoleranţă religioasă, Biserica ortodoxă română din Transilvania a recâştigat drepturile sale fireşti după 1918, sub binefăcătoarea şi rodnica stăpânire româneas-

(Continuare în pag. 2-a)

CEI TREI GENERALI ROMÂNI DECORAŢI DE FUEHRER

D. general von Schobert (1) a remis din partea Fuehrerului înalta decoraţie a Crucii de Fer d-lor general de Corp de Armată Dumitrescu Petre (2) şi generali de divizie Avramescu (3) şi Racoviţă (4)

Importante hotărâri ale consiliului de miniştri

Miercuri 20 August c., s'a ţinut un consiliu de miniştri, sub preşedinţia d-lui prof. Mihai Antonescu, vice-preşedinte şi preşedinte ad-interim al consiliului, la care au participat toţi membrii guvernului.

PROBLEMA ADMINISTRARII BUCOVINEI ŞI BASARABIEI

Consiliul s'a ocupat de problema administrării Basarabiei şi Bucovinei.

D. vice-preşedinte al consiliului a dat îndrumări pentru verificarea şi selecţionarea cea mai severă a tuturor funcţionarilor trimişi în provinciile desrobite. Pe temeiul constatărilor făcute de d. general Antonescu în aceste provincii şi pentru buna funcţionare a administraţiei, d. vice-preşedinte a constituit un corp de control administrativ, care va face legături permanente între guvern şi administraţia provincială.

ACTIVITATEA COMITETELOR DE REFUGIAŢI UCRAINENI

Faţă de activitatea desfăşurată în ultimul timp de anumite comitete de refugiaţi ucrainieni, guvernul a hotărît ca asemenea consilii sau comitete ucrainiene să lucreze pe teritoriul ţării noastre numai cu autorizarea guvernului şi în condiţiunile pe care această autoritate le va fixa.

PENSIONAREA PROFESORILOR UNIVERSITARI

D. profesor Mihai Antonescu a arătat consiliului dorinţa ca legea de pensionare a profesorilor universitari să nu creeze nici o stare de nelinişte în universitate, ţinând seama de respectul, pe care d. general Antonescu l-a arătat întotdeauna universităţii. D. vice-preşedinte, care are mândria să aparţină universităţii, se simte cu atât mai mult obligat să apere liniştea şi prestigiul universităţii, ceeace de altfel a făcut constant dela Septembrie 1940 până astăzi.

D. general Radu Rosetti a asigurat consiliul că pensionările membrilor corpului didactic universitar s'au făcut pe baza art. 1 din legea pentru punerea în retragere sau în cadrul disponibil a personalului didactic universitar, după criterii obiective, şi că punerile în disponibilitate, potrivit art. 5, se fac numai în temeiul avizului unei comisiuni constituite conform legii din rectorii şi decanii universităţilor.

REPARTIZAREA BUNURILOR URBANE EXPROPRIATE DELA EVREI

D. profesor Mihai Antonescu a arătat consiliului că nu poate respecta decizia consiliului Centrului naţional de românizare de a se vinde toate bunurile urbane expropriate dela evrei numai la licitaţie publică, întrucât bunurile evreeşti au fost expropriate dintr'un înalt scop naţional şi social, pentru a se întări burghezia noastră de militari, cărturari, funcţionari şi muncitori de elită, şi nu considerându-le ca simple valori venale, supuse cumpărării celui mai bogat.

Toată reforma d-lui general Antonescu şi angajamentul luat de d-sa prin această lege, a cărei expunere de motive este semnată chiar de d. vice-preşedinte al consiliului, făgăduieşte să sprijine pe ofiţeri, funcţionari, cărturari şi muncitori în genere, ca să poată cumpăra imobilele, chiar pe credit, cu termene lungi de plată.

Legea n'a urmărit numai înlăturarea pură şi simplă din proprietăţi a evreilor, fiindcă atunci s'ar fi scos imobilele la licitaţie, fără a se creia Centrul naţional de românizare, ci întărirea societăţii româneşti, dând burgheziei noastre de elită şi muncă o independenţă rezemată pe o bună situaţie patrimonială.

S'a hotărît ca atribuirea imobilelor evreeşti să se facă după principiile legii de expropriere a acestor imobile, alegând după criteriile cele mai severe, pe cei cărora li se vor atribui aceste proprietăţi, prin plată totală sau prin acordări de credite, astfel ca numărul redus al beneficiarilor, faţă de marele număr al cererilor, să nu creeze decât temeiuri de legitimă satisfacţie şi nu de nemulţumire.

SITUAŢIA INSTITUŢIUNILOR SANITARE DIN BUCOVINA

D. ministru Petre Tomescu a arătat situaţia instituţiunilor sanitare din Bucovina, care în cursul anului de ocupaţie bolşevică au fost dezorganizate şi au ajuns într'o gravă stare de distrugere.

Prin munca rodnică a medicilor români trimişi în Bucovina, aşezămintele sanitare au fost refăcute în mare parte, asigurând o bună asistenţă medicală populaţiei româneşti şi armatelor din această regiune.

AJUTORAREA FAMILIILOR CELOR CAZUŢI IN LUPTE

Consiliul a adoptat, după unele modificări propuse de d. vice-preşedinte, proectul de lege prezentat de d. ministru al armatei şi de d. ministru al finanţelor, privitor la pensiile şi ajutoarele invalizilor şi familiilor celor căzuţi şi dispăruţi în lupte precum şi un proect de lege care dă familiei mobilizatului, funcţionar sau muncitor particular, dreptul de a alege între plata unei jumătăţi din salariu şi ajutorul dat de Stat.

GRIJA POPULAŢIEI PENTRU RANIŢI

D. ministru al sănătăţii a arătat guvernului marea generozitate manifestată de populaţia de toate categoriile sociale faţă de răniţii de război, internaţi în spitalele din întreaga ţară.

Guvernul exprimă pe această cale recunoştinţa sa tuturor celor dela sate şi oraşe cari s'au solidarizat astfel, prin sprijinul lor, cu lupta dată de brava noastră armată şi mulţumeşte Consiliului de Patronaj al Operelor Sociale, medicilor şi femeii române pentru îngrijirile date răniţilor.

Victoria germană în Ucraina e definitivă

Prin telefon dela corespondentul nostru particular din Berlin

Berlin, 20 August. — Ca în toate campaniile de până acum, forurile competente germane sunt şi faţă de războiul din Rusia Sovietică foarte precaute în comentarea rezultatelor obţinute.

Totuş, nu se poate nega că victoria germană din Ucraina este considerată în comentariile presei germane şi străine ca o victorie decisivă în războiul împotriva Rusiei bolşevice. Chiar dacă bolşevicii ar reuşi să formeze dincolo de Nipru un nou front — ceeace este indoelnic — acest fapt n'ar modifica cu nimic situaţia războiului.

In regiunea inferioară a Niprului şi Mării Negre armata sovietică nu mai are nicio posibilitate de desfăşurare operativă, în schimb atacurile germane au toate şansele.

Pare că armata sovietică a suferit pierderi uriaşe, cari contează foarte mult, cu toate rezervele bolşevicilor astfel că aceste pierderi nu vor mai putea fi acoperite. De aceea părerea generalului francez Duval pare să corespundă cu realitatea, când acesta declară în „Le Journal" că U.R.S.S. este azi tot atât de învinsă ca Franţa în Iunie 1940. Numai graţie spaţiului uriaş şi a rezervelor mari de cari dispune Rusia Sovietică mai produce impresia că n'ar fi definitiv învinsă. De fapt însă ea este învinsă. Chiar şi fostul ministru de război britanic Hoare Belisha se îndoieşte în mod serios că U.R.S.S. va mai putea rezista.

Anumite cercuri anglo-americane afirmă că Germania ar fi suferit o înfrângere şi vorbesc despre un război de iarnă în Rusia Sovietică. Aceste afirmaţii sunt groteşti şi ele se sprijină pe faptul că germanii n'au reuşit până acum să ocupe cele trei mari importante oraşe ruseşti şi anume Petersburgul Moscova şi Kievul. Faţă de aceste afirmaţii, se poate constata că strategia militară germană n'a urmărit niciodată ocuparea cât mai multor oraşe. Ţinta strategiei germane a fost totdeauna distrugerea armatelor duşmane. Acest lucru s'a realizat în luptele uriaşe dela Bialistok Minsk, Smolensk şi din Sudul Ucrainei. Bolşevicii au reuşit, graţie rezervelor lor uriaşe să opună o nouă rezistenţă în regiunea de dincolo de Smolensk. Din planul strategic german reiese că acesta pregăteşte o nouă manevră de încercuire dinspre Sud spre Nord. In acest caz, rezistenţa sovietică la Est de Smolensk s'ar putea transforma mai târziu într'o catastrofă pentru sovietici.

❖

Situaţia politică în Orientul apropiat s'a agravat în ultimele 24 de ore. La Berlin se crede că Rusia şi Anglia vor încerca un atac asupra independenţei Iranului, dar acest atac se va lovi de rezistenţa energică a şahului Persiei.

Situaţia Turciei, discutată atât de viu de cercurile anglo-americane, nu este deloc comentată la Berlin. In schimb, situaţia din Extremul Orient este urmărită cu mult interes. Se ştie că Japonia a comunicat Angliei şi Americii că o sprijinire a Rusiei Sovietice în Extremul Orient prin transformarea Vladivostokului într'un Singapore al Estului nu va fi niciodată admisă de Japonia.

Ministrul de externe american, d. Cordel Hull, a ameninţat, în legătură cu refuzul autorităţilor japoneze de a permite ieşirea din ţară a unor cetăţeni americani, cu ruperea legăturilor diplomatice. Până acum însă, nu s'a luat nicio măsură practică în acest sens. In orice caz, Japonia a imobilizat puternice forţe anglo-americane şi sovietice în Extremul Orient, îndeplinind astfel unele obligaţiuni ale pactului tripartit.

O grea înfrângere a armatei sovietice

Berlin, 20 (Rador).—**Dela cartierul general al Fuehrerului, înaltul comandament al forţelor armate germane dă următorul comunicat special:**

In spaţiul din jurul şi la nord de Gomel a avut loc o bătălie, care s'a terminat printr'o grea înfrângere a armatei sovietice.

Un număr de 17 divizii de infanterie, o divizie motorizată, două divizii blindate şi 5 divizii de cavalerie, precum şi două brigăzi de infanterie transportată cu avionul au fost, în parte, bătute, distruse sau capturate.

In mâinile noastre au căzut: 78.000 de prizonieri, 144 de care de luptă, 700 de tunuri şi 2 trenuri blindate.

PRIMEJDIA COMUNISTĂ

Sunt realităţi geografice, istorice şi politice cari nu pot fi desconsiderate. Ele trebuesc privite în faţă, judecate în toată amploarea lor, cercetate mai mult în efectele lor decât în cauzele lor şi trase astfel concluzii cari să corespundă şi intereselor permanente ale statului şi neamului care se găsesc în faţa acestor realităţi şi consideraţiunei imperative că, prin însăşi existenţa ei milenară nu poate fi înlăturată definitiv.

Una din aceste realităţi este aşezarea neamului nostru românesc într'o regiune în care poporul slav şi-a intemeiat stăpânirea şi şi-a căutat expansiunea.

De rasă cu totul deosebită, cu un profund instinct de conservare şi cu o înăscută tendinţă de adaptare la civilizaţia occidentală, neamul românesc, în ciuda tutulor vicisitudiniilor vremurilor, în ciuda influenţei, de multe ori forţată, a unei vecinătăţi agresive, a reuşit să-şi păstreze neatinsă fiinţa lui etnică şi caracterul şi mentalitatea latină.

Fireşte, nu se poate tăgădui că au fost epoci când politica românească a trebuit să recurgă la combinaţiuni de oportunitate dar aceasta tocmai în interesul apărării fiinţei lui etnice şi a independenţei lui. Acesta a fost de fapt şi caracterul politicei lui Dimitrie Cantemir care în aparenţă era rusofilă dar care în realitate nu urmărea decât apărarea românismului, în timpul marelui conflict dintre două imperii, turc şi rus.

Pentru noi însă, slavismul înconjurător a format totdeauna un obiect de vigilenţă atenţiune aceasta mai ales, că după ce puterea bisericei creştine ortodoxe a trecut dela Bizant la Moscova şi la Kiev, influenţa ei asupra celorlalte popoare ortodoxe luase un caracter politic. Priceperea conducătorilor poporului român, forţa morală şi sentimentul lui

(Continuare în pag. 2-a)

Desfiinţarea contribuţiei excepţionale de 20 % asupra veniturilor scadenţe după 1 Septembrie 1941 inclusiv

D. general Antonescu a dat următorul Decret-Lege:

ART. 1. — *Se desfiinţează contribuţia excepţională de 20 la sută în favoarea Statului, asupra tuturor veniturilor scadente după 1 Septembrie 1941 inclusiv, din rentele şi obligaţiunile emise de Stat, judeţe şi comune, din obligaţiunile emise de autorităţi publice, regii şi case autonome şi stabilimente publice de orice fel, precum şi din scrisurile funciare urbane şi rurale, înfiinţată prin decretul-lege nr. 2.575 din 31 Iulie 1940, publicat în Monitorul Oficial nr. 176 din 1 August 1940, urmând ca cupoanele exigibile până la 1 Septembrie 1941 exclusiv, să rămână şi mai departe supuse contribuţiei excepţionale pe toată durata valabilităţii lor.*

ART. 2. — *Cupoanele cu scadenţe după 1 Septembrie 1941 inclusiv, detaşate dela titlurile care fac parte din categoriile prevăzute în decretele-legi nr. 889 şi 890 din 30 Martie 1941, publicate în Monitorul Oficial nr. 78 din 1 Aprilie 1941, care conform articolelor 6 din decretele-legi de mai sus, au devenit exigibile la 1 Aprilie 1941, rămân şi mai departe supuse contribuţiei excepţionale, pe toată durata valabilităţii lor.*

In pag. 9: Raportul d-lui ministru al finanţelor către d. vicepreşedinte şi preşedinte ad-interim al cosiliului de miniştri.

FAPTA EROICĂ A UNUI SĂTEAN

COMUNICAT

In ziua de 7 Iulie 1941, cu ocazia acţiunii de curăţire a paraşutiştilor sovietici dintr'o pădure, săteanul ŞTIRBU (SARBU) VASILE, din comuna Tăcuta, înarmat numai cu un topor, a dat dovadă de un curaj fără margini, mergând până la sacrificiul vieţii sale.

Aceste fapte au dus la prinderea paraşutiştilor sovietici.

De pe urma acestui sătean, au rămas nouă copii minori.

Pentru a răsplăti înălţătoarea pildă de sacrificiu a acestui adevărat român, iubitor până la jertfă al pământului strămoşesc, ministerul apărării naţionale a dispus:

1. Decorarea „Post-Mortem" cu Virtutea Militară cu Spade cl. II-a, pentru eroism civic.

2. O primă de 20.000 lei pentru soţia săteanului.

„Fiscalitatea excesivă secătueşte viaţa, opreşte circulaţia şi aruncă organismul Statului într'o boală care îi poate fi fatală".

GENERAL ANTONESCU

IMPRUMUTUL ne scapă de sporirea impozitelor.

ENGLEZII AU VIOLAT APELE TERITORIALE ALE SOMALIEI FRANCEZE

Vichy, 20 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Stefani" transmite:

Se anunţă din Dijbuti că zilele acestea englezii au violat în mai multe rânduri apele teritoriale ale Somaliei Franceze.

Un torpilor englez a deschis focul contra unui vas francez de pescuit, iar alte două vapoare de război engleze au pătruns în apele teritoriale franceze din golful Djibuti.

Lupta în jurul localităţii Uman. (Pk. Sch.)